

VERHOOGDE FISCALE AFTREK VOOR ENERGIEBESPARENDE INVESTERINGEN IN BEDRIJVEN

Handleiding bij formulier CEB-2

1. INLEIDING

Artikel 69 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB92) biedt de ondernemingen de mogelijkheid hun belastbare winst te verminderen door middel van een « Investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen ». Deze maatregel biedt de bedrijven de mogelijkheid hun belastbare winst te verminderen ten belope van een deel van de aankoop- of de investeringswaarde van de materiële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht en van de nieuwe immateriële vaste activa, indien die vaste activa voor de uitvoering van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt.

De voornaamste kenmerken van dit fiscale voordeel worden hierna uiteengezet.

2. AANBEVELINGEN

1. Vraag steeds uw formulier schriftelijk aan bij Leefmilieu Brussel, afdeling Duurzame stad, energie en klimaat, Gulledele 100, 1200 Brussel, en specificeer het nummer « CEB-2 ». U kan het formulier ook downloaden op de website van Leefmilieu Brussel: www.leefmilieubrussel.be.
2. Indien u handelt in naam van een derde, vermeld dan diens identiteit.
3. Gelieve het formulier aandachtig te lezen en nauwkeurig in te vullen, te dateren, te ondertekenen en er alle vereiste bewijsstukken aan toe te voegen, namelijk :
  - een gedetailleerde technische beschrijving van de investeringen, met de nadruk op de energiebesparende aspecten ;
  - een gemotiveerde raming van de totale jaarlijkse energiebesparingen (per energiedrager) die met de investeringen worden gerealiseerd ;
  - een globale overzichtlijst van de ingediende facturen ;
  - de afschriften van de gedetailleerde facturen (voor eensluidend verklaard door de aanvrager) ;
  - (eventueel) uittreksels uit de boekhouding voor wat betreft de loonkosten.Ter informatie: de behandeling van de dossiers en de aflevering van de attesten lopen dikwijls vertraging op omwille van ontbrekende of onvolledige inlichtingen met betrekking tot de bovenvermelde elementen.
4. Dien een formulier in voor elke investeringscategorie.
5. Het is nutteloos het attest voor het bekomen van een fiscale aftrek aan te vragen alvorens de werkzaamheden voltooid zijn : de dossiers worden pas behandeld wanneer alle facturen en betalingsbewijzen voorhanden zijn.
6. De investeringen die niet beantwoorden aan de van kracht zijnde wetgeving inzake de milieuvergunning en/of de ordonnantie houdende organisatie van de planning en de stedenbouw zullen niet in aanmerking worden genomen.
7. Probeer bovendien gedetailleerde facturen te verkrijgen, klaar en duidelijk opgesteld.

3. WIE KAN DE AFTREK AANVRAGEN ?

1. Een nijverheids-, handels- of landbouwbedrijf in de fiscale betekenis, dat wordt uitgeoefend door een natuurlijk persoon of door een rechtspersoon.

2. Een titularis van een vrij beroep in de fiscale betekenis.

4. WELKE INVESTERINGEN KOMEN IN AANMERKING ?

De investeringsaftrek is van toepassing op de investeringen in materiële of immateriële activa op voorwaarde dat ze :

- in nieuwe staat verkregen¹ zijn of in nieuwe² staat worden gebracht ;
- verkregen zijn in de loop van het jaar of het boekjaar ;
- voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden gebruikt

en ze gerekend kunnen worden onder de 12 investeringscategorieën die gericht zijn op meer Rationeel Energiegebruik, de verbetering -vanuit energiestandpunt- van de industriële processen en het terugwinnen van energie in de industrie.

Deze categorieën worden gedefinieerd onder bijlage I van formulier CEB-2 voor de aanvraag van een attest voor een fiscale aftrek voor energiebesparende investeringen.

Ze zijn verdeeld in 6 groepen die het hoofddoel aangeven dat moet nagestreefd worden :

- groep 1 : beperking van de energieverliezen
- groep 2 : terugwinnen van energie
- groep 3 : verbetering van het energetische rendement
- groep 4 : energetische valorisatie van biomassa en afvalstoffen
- groep 5 : gebruik van hernieuwbare energiebronnen
- groep 6 : vervoer via spoor- of waterweg

Onder elke categorie staat een (limitatieve) opsomming van de diverse investeringen en de middelen die mogen aangewend worden om het doel te bereiken.

De lijst met investeringen in Bijlage I is in principe een limitatieve lijst. Met andere woorden : investeringen die niet vermeld staan of niet gerangschikt kunnen worden onder een van de categorieën, komen niet in aanmerking.

Bovendien bevatten de meeste categorieën een aantal beperkingen.

Zo zijn categorieën 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, en 9a enkel van toepassing op **bestaande of in gebruik zijnde** gebouwen, broeikassen, apparaten, processen, leidingen, enz.

Onder "bestaande" gebouwen of broeikassen wordt verstaan : de gebouwen of broeikassen waarvan op het einde van de belastbare periode waarin de investeringen zijn gedaan de voltooiing van de bouw meer dan 5 jaar terug heeft plaatsgevonden.

Onder "bestaande" of "in gebruik zijnde" apparatuur, processen, systemen, enz. wordt verstaan : de apparatuur, processen, systemen, enz. waarvan op het einde van de belastbare periode waarin de investeringen zijn gedaan de ingebruikneming meer dan drie jaar terug heeft plaatsgehad.

Voor sommige categorieën worden de investeringen slechts gedeeltelijk aanvaard, in verhouding tot de verkregen verhoging van het energetische rendement.

De investeringen die niet beantwoorden aan de van toepassing zijnde milieunormen komen evenmin in aanmerking.

Categorieën 7, 10, 11 en 12 zijn weliswaar van toepassing op nieuwe installaties, toch betreft het hier meestal enkel de investeringen in procesapparatuur en de technische installaties.

Zo worden gronden (en bijhorende investeringen zoals het bouwklaar maken van terreinen, het verkennend bodemonderzoek, bodemsanering, ...) en werken van bouwkundige aard (zoals gebouwen, wegen, funderingen, ...) niet aanvaard, voor zover zij niet onlosmakelijk verbonden zijn met de energie-investeringen en niet nutteloos worden indien de energie-investeringen buiten dienst worden gesteld.

¹ « verkregen » betekent aankoop of totstandbrenging.

² « in nieuwe staat » betekent dat de activa nog nooit gebruikt werden.

De aankoopprijs, de onkosten en de onrechtstreekse productiekosten komen echter **wel** in aanmerking voor de investeringsaftrek indien ze op dezelfde wijze worden afgeschreven als de vaste activa waarop ze betrekking hebben en voor zover die activa zelf recht geven op de investeringsaftrek.

Dikwijls houdt de aanvrager geen rekening met al deze beperkingen. Meestal geeft dat aanleiding tot een negatieve beslissing aangaande de attestaanvraag.

BELANGRIJKE AANDACHTSPUNTEN (PER CATEGORIE).

Belangrijke aandachtspunten en redenen die kunnen leiden tot een negatieve beslissing :

Categorie 1 :

beperking van de energieverliezen in bestaande gebouwen of in bestaande broeikassen

De categorie is van toepassing op **bestaande** gebouwen en **bestaande** broeikassen.

Gebouwen, muren, daken, enz. die middels één of andere reglementering (bijv. isolatie- of energieprestatiereglementering) reeds aan maximale U-waarden moeten voldoen, komen niet in aanmerking.

De aftrek kan alleen worden toegepast op de aanschaffingskosten en de plaatsingskosten van het isolatiemateriaal (eventueel voorzien van de nodige bescherming, zoals bijv. een damp scherm) of het venster. Eventueel andere renovatiekosten, afbraak,- transport- en afwerkingskosten komen niet in aanmerking.

De warmtedoorgangscoefficiënt (U-waarde) van de wand dient kleiner dan of gelijk te zijn aan 0,5 watt per vierkante meter en per Kelvin, waarbij gebruik wordt gemaakt van materialen die beschikken over een ATG (Technische Goedkeuring met certificaat volgens BUTgb) of een CE-markering.

In het aanvraagdossier dienen daarom expliciet de volgende elementen aanwezig te zijn : het soort isolatiemateriaal, de fabrikant (eventueel merknaam), de lambda-waarde (λ_D) en de aangebrachte dikte.

Categorie 2 :

beperking van het energieverlies door in gebruik zijnde apparaten, leidingen, kleppen en kanalen te isoleren of in gebruik zijnde warme of koude vloeistofbaden af te dekken

De categorie is van toepassing op **in gebruik zijnde** apparaten, leidingen, enz.

De aftrek kan alleen worden toegepast op de aanschaffingskosten en de plaatsingskosten van het isolatiemateriaal (eventueel voorzien van de nodige bescherming). Eventueel andere renovatiekosten, afbraak,- transport- en afwerkingskosten komen niet in aanmerking.

De gebruikte isolatiematerialen bezitten een lambda-waarde (λ_D) die gelijk is aan of kleiner is dan 0,05 watt per meter en per graad kelvin, en beschikken over een ATG (Technische Goedkeuring met certificaat volgens BUTgb) of een CE-markering.

De investeringen komen slechts gedeeltelijk in aanmerking, in verhouding tot de erdoor verkregen vermindering van warmteverlies t.o.v. de toestand die bestond voor de investering. De vermindering van het warmteverlies dient middels een geargumenteerde berekening vermeld te worden in het aanvraagdossier.

Categorie 3 :

beperking van het energieverlies in bestaande ovens

De categorie is van toepassing op **bestaande ovens**.

Het vervangen van de isolerende of vuurvaste bekleding komt slechts gedeeltelijk in aanmerking, in verhouding tot de erdoor verkregen vermindering van warmteverlies. De vermindering van het

warmteverlies dient middels een geargumenteerde berekening vermeld te worden in het aanvraagdossier.

Categorie 4 :
bepanking van het ventilatieverlies in bestaande gebouwen

De categorie is van toepassing op **bestaande** gebouwen.

Categorie 5 :
terugwinnen van restwarmte

De categorie is van toepassing op het plaatsen van warmterecuperatietoestellen of opvangapparatuur in een **bestaand systeem**, waarbij de warmte momenteel verloren gaat of niet wordt gebruikt.

Categorie 6 :
aanwenden van expansie-energie die vrijkomt bij bestaande productieprocessen of bij de uiteenzetting van een voor transport gecompriemd fluïdum

De categorie is van toepassing op het plaatsen van de nodige apparatuur voor het aanwenden van de expansie-energie in een **bestaande installatie of bestaand systeem**.

Categorie 7 :
apparatuur voor de gecombineerde productie van kracht en warmte

De categorie is van toepassing op de plaatsing van nieuwe WKK-installaties. De voorwaarden met betrekking tot het rendement van de kracht en van de warmte garanderen dat de geproduceerde warmte voldoende wordt aangewend.

De in aanmerking komende investeringen betreffen voornamelijk apparatuur. Burgerlijk bouwkundige werken, zoals gebouwen, funderingen, wegen, rioleringen, enz. komen niet in aanmerking voor zover dat ze nuttig blijven wanneer de WKK-installatie buiten dienst wordt gesteld.

Categorie 8 :
verbrandings-, verwarmings-, airconditioning- en verlichtingsapparatuur

De categorie is van toepassing op het verbeteren van het energetische rendement van verbrandings-, verwarmings-, airconditioning- en verlichtingsapparatuur in **een bestaande installatie of bestaand systeem**.

Categorie 8a slaat op het plaatsen van meet- en regelapparatuur op bestaande installaties, **enkel en alleen** uit energetische overwegingen.

Het vervangen van bestaande apparatuur (categorie 8b) komt **slechts gedeeltelijk** in aanmerking, in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetische rendement. In het aanvraagdossier dient de verhoging expliciet vermeld en geargumenteed te worden.

Het gedeelte van de in categorie 8 beoogde investeringen dat overeenstemt met een capaciteitsverhoging komt niet in aanmerking.

Categorie 9 :
industriële productieprocessen

Categorie 9a slaat op het plaatsen van meet- en regelapparatuur op bestaande installaties, **enkel en alleen** uit energetische overwegingen.

Categorie 9b is van toepassing op zowel bestaande als op nieuwe installaties.

Voor bestaande installaties dienen de investeringen vooral gericht te zijn op een structurele aanpassing van het productieproces en te leiden tot een beduidende vermindering van het energieverbruik.

Investeringen in nieuwe installaties en nieuwe productieprocessen moeten gepaard gaan met een duidelijke meerprijs ten opzichte van een klassieke of standaardinvestering en de meerkosten moeten specifiek gericht zijn op rationeel energieverbruik.

De aankoop van nieuwe moderne machines die op het vlak van energieverbruik duidelijke voordelen hebben ten opzichte van bestaande machines kan beschouwd worden als een modernisering van een rechtstreekse productieve uitrusting die beantwoordt aan de huidige stand van de technologie. De daarbij horende energiebesparing is eigen aan elke moderniseringsinvestering en komt slechts op de tweede plaats. Deze investeringen vormen geen extra inspanning en komen niet in aanmerking voor een verhoogde investeringsaftrek.

Renovatiewerken, vervangen van defecte apparatuur en standaardinvesteringen bedoeld om de bestaande capaciteit te moderniseren en/of nieuwe productiecapaciteit te creëren kunnen eveneens beschouwd worden als courante modernisering en komen niet in aanmerking.

De investeringen kunnen slechts gunstig beoordeeld worden mits een geargumenteerde berekening van de jaarlijkse energiebesparing (zowel de absolute als de relatieve besparing).

Categorie 10 :
productie en gebruik van energie door chemische, thermochemische of biochemische omzetting van biomassa en afvalstoffen

De categorie is van toepassing op de plaatsing van nieuwe installaties voor de verwerking van biomassa en afvalstoffen.

De investeringen dienen in eerste instantie gericht te zijn op energetische valorisatie. Waterzuiveringsinstallaties komen dus niet in aanmerking, met uitzondering van de investeringen voor het aanwenden van eventuele ontstane gassen.

Productietoestellen die de teruggewonnen energie gebruiken, zijn evenmin inbegrepen.

Categorie 11 :
energieproductie op basis van hernieuwbare energiebronnen

Komen in aanmerking voor deze categorie, de investeringen in nieuwe apparatuur voor :

- de thermische omzetting van zonne-energie (zonneboilers voor de productie van warm water voor verwarming, sanitaire en/of productiedoeleinden of van warme lucht voor verwarmings- en/of productiedoeleinden) ;
- de fotovoltaïsche omzetting van zonne-energie voor de rechtstreekse productie van elektriciteit ;
- het aanwenden van windenergie ;
- het aanwenden van hydraulische energie ;
- het aanwenden van geothermische energie ;
- koude-warmteopslag.

Categorie 12 :
vervoer via spoor- of waterweg.

In aanmerking komen de investeringen in de firma voor nieuwe los- en laadinstallaties voor het vervoer via spoor- of waterweg of voor nieuwe uitrustingen voor de aansluiting op het spoorwegnet of de waterweg.

De voornoemde investeringen komen enkel in aanmerking voor zover ze in verhouding staan tot de toename van het relatieve deel van de jaarlijkse tonnages die via spoor- of waterweg wordt vervoerd, met de situatie voor de investeringen als referentiesituatie genomen.

De investeringen in de vervanging van materieel, uitrustingen of installaties vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.

5. WELKE VASTE ACTIVA ZIJN UITGESLOTEN ?

Worden uitgesloten van het stelsel van de investeringsaftrek, de investeringen :

- die niet uitsluitend worden aangewend voor de beroepsactiviteit ;
- die betrekking hebben op onroerende goederen die verkregen werden met het oog op de doorverkoop door een vastgoedmakelaar;
- die niet afschrijfbaar zijn of die afschrijfbaar zijn in minder dan drie jaar;
- die betrekking hebben op de bij de aankooprijks komende kosten en op de onrechtstreekse productiekosten, wanneer die kosten niet worden afgeschreven samen met de vaste activa waarmee ze in verband staan;
- waarvan het gebruik aan een derde is afgestaan (behalve uitzondering³). De investeringsaftrek is uitgesloten voor de vaste activa waarvan het gebruiksrecht (door verhuring, door een andere overeenkomst of zelfs gratis) overgedragen werd aan een andere belastingsplichtige ;
- gedaan door belastingsplichtigen die belast worden op forfaitaire basis waarbij voor de vastlegging forfaitaire afschrijvingen ingehouden worden (behalve de energiebesparende investeringen waarvoor de overheid geen enkele steunmaatregel toekent).

6. WAARUIT BESTAAT HET VOORDEEL ?

Het voordeel bestaat uit de mogelijkheid van een fiscale aftrek voor energiebesparende maatregelen in de betekenis van deze toelichting.

Zo wordt de winst van nijverheids-, handels- of landbouwbedrijven vrijgesteld ten belope van een deel van de als berekeningsgrondslag voor de afschrijvingen dienende aankoop- of investeringswaarde.

Het bedrag van de aftrek wordt berekend vertrekkende van de aankoop- of totstandbrengingswaarde, eventuele kapitaalpremie inbegrepen. Dit wordt berekend door de investerings- of aankoopwaarde te vermenigvuldigen met het percentage ad hoc. Dit percentage⁴ wordt jaarlijks gepubliceerd in een bericht in het Belgisch Staatsblad, over het algemeen in de loop van de eerste twee of drie maanden van het jaar.

De aftrek moet in zijn geheel⁵ worden verricht op de winst van de belastbare periode waarin de vaste activa werden verkregen of tot stand gebracht.

Indien de belastbare periode waarop de investeringsaftrek verricht kan worden geen of onvoldoende winst oplevert, wordt de vrijstelling die niet over die belastbare periode verleend werd achtereenvolgens en zonder beperking in de tijd overgedragen op de winsten van de volgende belastbare tijdperken.

³ Wanneer het gebruik van investeringsgoederen overgedragen wordt aan een derde (huur, enz...) kan de investering geen aftrek genieten, noch ten voordele van de cedent, noch ten voordele van de derde. De aftrek kan echter wel doorgaan wanneer de overdracht heeft plaatsgevonden ten voordele van een nijverheids-, handels- of landbouwbedrijf -in de fiscale betekenis- waarvan de goederen afkomstig van de uitoefening van de beroepsactiviteit bestemd zijn voor gebruik in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en dat het gebruik van de investeringsgoederen niet op zijn beurt gedeeltelijk of in zijn geheel aan een derde overdraagt. De aftrek kan worden verricht door een bedrijf dat de uitgevoerde investering afschrijft teneinde het gebruiksrecht ervan over te dragen.

⁴ Dit percentage wordt met 5 punten verhoogd voor de zogenaamde innoverende bedrijven.

⁵ De belastingplichtigen die minder dan 20 werknemers tewerkstellen (op de eerste dag van het belastbaar tijdperk van de investering) kunnen opteren voor de spreiding van de investeringsaftrek over de afschrijfsperiode van deze vaste activa. In dit geval wordt de aftrek onveranderlijk vastgesteld op het verhoogde basispercentage van 7 % en berekend op basis van de jaarlijks toegelaten afschrijvingen.

7. INDIENEN EN BEHANDELING VAN DE AANVRAGEN

1. Teneinde de aftrek voor energiebesparende investeringen te bekomen dient de onderneming bij de aangifte van de inkomstenbelastingen, en dit voor elk energiebesparende investeringen, de volgende documenten bij te voegen :
  - Een ingevuld, gedateerd en ondertekend 275U-formulier waarin het volgende vermeld wordt : de datum van aankoop of van totstandbrenging van de vaste activa, de juiste benaming, de aankoop- of investeringswaarde, de normale gebruiksduur en de afschrijvingsduur. Een toelichting bij het 275U-formulier is beschikbaar bij de overheidsdienst voor directe belastingen.
  - Een attest van de minister van Energie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waarin bevestigd wordt dat de investering energiebesparend is.

2. Het attest waarvan hierboven sprake moet door de onderneming worden aangevraagd ten laatste binnen de 3 maanden die volgen op de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de investeringen werden gedaan. Indien de aanvrager zijn aanvraag nadien nog indient, verliest hij elke aanspraak op het attest.
 Wanneer de investering verschillende belastbare tijdperken overspant, wordt voor de berekening van de termijn van 3 maanden in het CEB-2-formulier het laatste belastbaar tijdperk beschouwd als dat van de aanschaffing of totstandbrenging. Het CEB-2-formulier kan men downloaden op de website van Leefmilieu Brussel: www.leefmilieubrussel.be of schriftelijk aanvragen bij Leefmilieu Brussel-BIM, afdeling Duurzame stad, energie en klimaat, Gulledelle 100, 1200 Brussel, met vermelding van het nummer "CEB-2". Naar dit adres dient het behoorlijk ingevulde, gedateerde en ondertekende formulier teruggezonden te worden.

3. Indien het bedrijf het attest niet bij zijn aangifte kan voegen kan het een voorlopige aftrek aanvragen op voorwaarde dat het attest volgt binnen de 30 dagen na de aanzegging ervan door de afdeling Duurzame stad, energie en klimaat van Leefmilieu Brussel-BIM.

4. Belangrijke opmerkingen betreffende de aanvragen voor verhoogde fiscale aftrek voor energiebesparende investeringen :
  - artikel 49 van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen geeft aan de minister van Energie slechts een beperkte rol in het kader van de globale aanvraagprocedure voor de aftrek waarin voorzien onder artikel 69 van het WIB92. Deze rol beperkt zich tot het nagaan of de investering daadwerkelijk werd uitgevoerd en als dat het geval is, of de investering gerangschikt kan worden onder één van de geselecteerde categorieën van energiebesparende investeringen.
  - om de echtheid van de investeringen en de overeenkomst met de categorieën vast te stellen is het noodzakelijk dat de aanvraag vergezeld wordt van alle vereiste bewijsdocumenten en alle elementen die het mogelijk moeten maken het juiste bedrag en de waarde van de investeringen te bepalen. Het bedrag op het attest wordt immers opgemaakt op basis van de facturen (bedragen exclusief BTW).
 Naast deze boekhoudkundige documenten dient de aanvraag vergezeld te zijn van een gedetailleerde technische beschrijving van de investeringen, met de nadruk op de energiebesparende aspecten. De energiebesparing (zowel absoluut als relatief) of de verbetering van het energetische rendement dient expliciet vermeld en geargumenteed te worden.

Bij de aanvraag dient dus in ieder geval te worden gevoegd :

  - een gedetailleerde technische beschrijving van de investeringen, met de nadruk op de energiebesparende aspecten ;
  - een gemotiveerde raming van de totale jaarlijkse energiebesparingen (per energiedrager) die met de investeringen worden gerealiseerd ;
  - een globale overzichtlijst van de ingediende facturen ;
  - de afschriften van de gedetailleerde facturen (voor eensluidend verklaard door de aanvrager) ;
  - (eventueel) uittreksels uit de boekhouding voor wat betreft de loonkosten.
  - Het feit dat de minister van Energie het attest aflevert, is geen waarborg dat de fiscale aftrek werkelijk zal worden toegekend. De aanvraag moet immers ingediend worden bij de federale overheidsdienst voor Financiën dat op zijn beurt zal nagaan of de eigenlijke

INFOFICHES - ENERGIE

fiscale voorwaarden, waarin voorzien onder artikel 69 van het WIB 92, werden nageleefd.

8. NUTTIGE ADRESSEN :

Om de verhoogde aftrek voor energiebesparende investeringen te verkrijgen moet een attest worden voorgelegd dat afgeleverd werd door de gewestelijke regering (Gewest) waar de investering plaatsvond.

Attesten en inlichtingen kunnen worden aangevraagd op de onderstaande adressen :

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Leefmilieu Brussel-BIM - afdeling Duurzame stad, energie en klimaat
Gulledelle 100, 1200 Brussel
Tel: (02) 775 75 75
fax: (02) 775 76 21
website: www.leefmilieubrussel.be

VLAAMSE OVERHEID

Vlaams Energieagentschap
Koning Albert II-laan 20 – bus 17, 1000 Brussel
tel.: (02)553 46 00 , fax: (02)553 46 01
e-mail: energie@vlaanderen.be
website: www.energiesparen.be

WAALS GEWEST

Direction générale des Technologies, de la Recherche et de l'Energie
Division de l'Energie
avenue Prince de Liège 7, 5100 Jambes
Tel: (081) 33 55 14
Fax: (081) 33 55 11
website: <http://mrw.wallonie.be/dgtre/dgrte>